СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛІКАРСЬКІ ТА ОТРУЙНІ РОСЛИНИ

для здобувачів вищої освіти 1курсу денної форм здобуття освіти
(2023/2024р.н.)

освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин»

спеціальності «211 Ветеринарна медицина»

спеціалізації «211 Ветеринарна медицина»

галузі знань «21 Ветеринарія»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ГОНТОВА
Тетяна Миколаївна
tetianaviola@ukr.net

РОМАНОВА
Світлана Вікторівна
svetvikrom@ukr.net

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакогнозії та нутриціології
2. **Адреса:** м. Харків, вул. Валентинівська 4, поверх 4, т. 0572-67-93-63
3. **Веб-сайт:** https://cnc.nuph.edu.ua/
4. **Інформація про викладачів:**

Гонтова Тетяна Миколаївна
Доктор фармацевтичних наук, професор ЗВО кафедри фармакогнозії та нутриціології НФаУ. Досвід науково-педагогічної діяльності – 30 років. Читає курс: «Фармацевтична ботаніка». Наукові інтереси: фармакогностичне вивчення та стандартизація лікарської рослинної сировини.

Романова Світлана Вікторівна
Кандидат фармацевтичних наук, асистент кафедри фармакогнозії та нутриціології Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності - 20 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 10 років. Читає курси: «Фармацевтична

ботаніка», «Ветеринарна фармацевтична ботаніка». Наукові інтереси: фітохімічне дослідження лікарських рослин і лікарської рослинної сировини родини Бобові.

5. Консультації: відбуваються згідно графіка консультацій та відпрацювань.

6. Анотація освітньої компоненти: освітня компонента «Лікарські та отруйні рослини» є освітньої компонентою за вибором для другого (магістерського) рівня зі спеціальності «211 Ветеринарна медицина», освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин». Після вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти набудуть знань щодо лікарських рослин, їх анатомічної і морфологічної будови, основ життєдіяльності, розмноження, географічного поширення, класифікації, використання, основ екології, структури, розвитку та розміщення на Земній кулі рослинних угруповань. Форма контролю – семестровий залік

7. Мета викладання освітньої компоненти: надати базові теоретичні знання, практичні навички та вміння з пізнання біологічного різноманіття лікарських рослин, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин, їх морфологічної будови, видів лікарської рослинної сировини, що використовується у виробництві ветеринарних препаратів, правил її заготівля, обробки і зберігання; для засвоєння певних тем професійно орієнтованих освітніх компонент.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Hard-skill / Фахова (спеціальна) компетентність (ФК): ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

9. Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

10. Статус освітньої компоненти:

вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: для успішного навчання та опанування компетентностями з освітньої компоненти «Лікарські та отруйні рослини» здобувачу вищої освіти необхідні знання, отримані при вивченні освітніх компонент ветеринарного законодавства України, анатомії свійських тварин, органічної хімії, інформаційних технологій в ветеринарній медицині, латинської мови, української мови (за професійним спрямуванням).

12. Обсяг освітньої компоненти:

Освітня програма «Лікарські та отруйні рослини» 1 курс (5.10д): 5 кредитів ЕКТС: 78 годин аудиторних занять, з них – 18 годин лекцій, 60 годин – практичних занять, 72 години самостійної роботи.

13. Організація навчання.

Формат викладання освітньої компоненти:

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Морфологічна будова та функції вегетативних і генеративних органів рослин. Лікарська рослинна сировина.

Тема 1. Вступ. Органи рослин і цілісність рослинного організму.

Тема. 2. Морфологія кореня та пагону, їх метаморфозів. Вегетативне розмноження.

Тема 3. Морфологічна будова листка.

Тема 4. Морфологія квітки та суцвіття.

Тема 5. Статеве розмноження квіткових рослин.

Тема 6. Морфологія плоду, насінини та супліддя.

Тема 7. Види лікарської рослинної сировини, що використовуються у ветеринарії.

Тема 8. Збирання лікарської рослинної сировини. Охорона рослинного світу, раціональне використання та збереження ресурсів лікарських рослин.

Тема 9. Сушіння лікарської рослинної сировини.

Тема 10. Приведення сировини до стандартного стану, пакування, маркування, транспортування, зберігання.

Змістовий модуль 2. Систематичний огляд лікарських рослин і грибів, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин: морфо-екологічна характеристика, лікарська сировина та її застосування.

Тема 11. Вступ до систематики рослин. Основи ботанічної класифікації. Покритонасінні рослини.

Тема 12. Родини капустяні, бобові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 13. Родини вересові, розові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 14. Родини гречкові, селерові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 15. Родини тонконогові, цибулеві, ароїдні та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 16. Родини пасльонові, глухокропивні, ранникові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 17. Родини айстрові та її лікарські і отруйні представники.

Тема 18. Огляд лікарських та отруйних рослин різних родин, що поширені в Україні.

Тема 19. Огляд лікарських та отруйних представників голонасінних, вищих спорових і лишайників, поширені в Україні.

Тема 20. Лікарські збори і ветеринарні препарати на основі лікарської сировини, що використовуються при лікуванні дрібних домашніх тварин.

Тема 21. Основи екології та ценології рослин. Отруйні рослини природних фітоценозів.

14. Види та форми контролю:

Поточний контроль теоретичних і практичних знань у формі усної перевірки виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; вибіркового усного опитування; письмового контролю засвоєння матеріалу теми кожного заняття, окремих розділів освітньої компоненти, змістових модулів; усної здачі гербарного мінімуму.

Контроль змістових модулів: проводиться на останніх заняттях вивчення тем змістових модулів. Формою діагностики знань здобувачів вищої освіти є письмовий контроль.

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: до контролю змістових модулів допускаються здобувачі вищої освіти, які були присутні на всіх практичних заняттях, або відпрацювали пропущені заняття, та виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Умови допуску до семестрового контролю: до семестрового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які були присутні на всіх практичних заняттях, або відпрацювали пропущені заняття, виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою освітньої компоненти та при вивченні змістового модуля (модулів) набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (поточний рейтинг складає не менше 60 балів).

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Морфологічна будова та функції вегетативних і генеративних органів рослин. Лікарська рослинна сировина. Оцінювання тем 1-10: виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; усне опитування, письмовий контроль.	50 (50%)

Контроль змістового модуля 1: письмовий контроль та тестування.	
Змістовий модуль 2. Систематичний огляд лікарських рослин і грибів, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин: морфо-екологічна характеристика, лікарська сировина та її застосування. Оцінювання тем 11-21: виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; усне опитування, письмовий контроль. Контроль змістового модуля 2: письмовий контроль та тестування.	50 (50%)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	1. Сербін, А. Г. Фармацевтична ботаніка : підруч. для вузів / А. Г. Сербін, Л. М. Сіра, Т. О. Слободянюк ; за ред. Л. М. Сірої. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 488 с. 2. Фотогербарий лекарственных растений=Photoherbarium of medicinal plants : учеб. пособие для студентов вузов / Т. Н. Гонтовая [и др.]; под общ. ред. Т. Н. Гонтовой, В. П. Руденко. – Харьков : НФаУ : Золотые страницы, 2017. – 240с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Гонтова Т. М. Фармацевтична ботаніка. Анатомія, морфологія та систематика рослин з основами фітоекології і фітоценології: метод. рек. до викон. аудит. та позааудит. роботи / Т. М. Гонтова, В. П. Руденко, О. В. Філатова. – Харків : НФаУ, 2019. – 119 с.

	2. Атлас по анатомии растений (растительная клетка, ткани, органы) : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / А. Г. Сербин [и др.]. – Х. : Колорит, 2006. – 86 с. 3. Pharmaceutical botany : textbook / T. M. Gontova [et al.]; edited by T. M. Gontova. – Ternopil : TSMU , 2013. – 380 p. 4. Пішак, В. П. Фармацевтична ботаніка : Морфологія / В. П. Пішак, В. В. Степанчук. – Чернівці : Медуніверситет, 2013. – 224 с. 5. Фармацевтична енциклопедія / гол. ред. ради та автор передмови В. П. Черних. – 3-тє вид. перероб. і допов. – К. : «МОРІОН», 2016. – 1952 с. 6. Державна Фармакопея України. Доповнення 2 / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-ге вид. – Харків : ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2018. – 336 с. 7. Державна Фармакопея України. Доповнення 3 / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-ге вид. – Харків : ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2018. – 416 с. 8. Державна Фармакопея України. Доповнення 4 / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-ге вид. – Харків : ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2020. – 600 с. 9. Державна Фармакопея України. Доповнення 5 / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Харків: ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2021. – 424 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тошо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	Сайт фармакогнозії та нутріціології. – http:// cnc.nuph.edu.ua Наукова бібліотека НФаУ – http://lib.nuph.edu.ua Електронний архів НФаУ – http://dspace.nuph.edu.ua Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua НФаУ. Тести on-line – http://tests.nuph.edu.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	Центр дистанційних технологій НФаУ https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4913

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: компьютери персональні: Системний блок VT Computers ЦПУ INTEL Pentium G4400; робоча станція R-Line з процесором Intel Core i5-7400 (2019р); персональний комп'ютер №1HP 200 G3 i3-8130U 21.5 (2019р); персональний комп'ютер №2 R-Line з процесором Intel Core i3-810, MS Windows 10 Professional; MS Office Standard 2016; MS Windows 10 Professional; MS Office Standard 2019; точка доступу Wi-Fi, проектор мультимедійний; екран мультимедійний; мікроскопи МС-10; стереомікроскоп; гербарний фонд - понад 3000.